

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i adresem — 120 mk. Dla odbierających pieniądze na miejscu 110 marek. Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—5 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwały Zarządu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonparelowy jednokolumnowy na I kolumnie 26 ma marek, na II i III kolumnie 20 marek, na IV kolumnie 15 marek. Drobnie ogłoszenia po 5 mk. za wiersz. Najtańsze ogłoszenie 40 marek.

Adres redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marji Nr. 38. Telefon Nr. 50. Skrytka pocztowa Nr. 38

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Wojskowe Kino
„Legun”
Występ w dni pows. o g. 5, w sobotę o g. 4, w niedzielę i święta o g. 5. Ostatni seans punktualnie o g. 9.30.
ul. Dąbrowskiego 12.
(dawnej Sahajki)

Ostatni raz na żądanie publiczności. Dla młodzieży i dzieci dozwolone
AKTUALNY OBRAZ GÓRNOŚLĄSKI p. t.

2 URN Y

NAD PROGRAM: Pobyt Naczelnika Państwa w Paryżu.

ANONS! W następnym programie ukaze się **MOŻUCHIN I LISIENKO**

Dlaczego wybitni artyści kinematograficzni wybierają bajoskie wprost gazę ???
DLACZEGO opłacani są znacznie lepiej od większej jeszcze miary artystów scenicznych ?

TEATR
„NOWOŚCI”
I Aleja № 12.

Otwarcie sezonu!!!
Kapelmistrz **J. Petersburski.**
Kierownik artystyczny **Fr. Stróżewski.**
Art. malarz dekorator **F. Feliński.**
Początek przedstawień o godz. 7 i 9 wieczorem.

Przemysł, rolnictwo a demobilizacja.

Przez ogłoszenie zwolnień nowych roczników witano z radością przez społeczeństwo jako powrót do normalnych stosunków społecznych, stanęliśmy wobec jednego z najpoważniejszych zagadnień państwowych i gospodarczych, jakim jest demobilizacja. Zegadnienie to obecnie sprowadza się w pierwszym rzędzie do przystosowania sposobu i tempa demobilizacji do potrzeb polskiego rynku pracy w przemyśle i rolnictwie.

Cyfra około 2 milionów robotników, pracujących przed wojną na ślamiach etnograficznie polskich, jest zbyt pokąsana, żeby mogła należeć do pokroju rytycznym za jednym zamachem zadawalności warstat pracy, tembardziej, że znaczna część naszego przemysłu czeka gruntownej odbudowy. Optymistycznie licząc, obecnie zaledwie jedna dziesiąta z powyższej cyfry zatrudniona jest w krajowych przedsiębiorstwach, reszta natomiast albo zaniegłała się do obrony Ojczyzny, albo też pozostaje bez pracy.

Ponieważ sprawa jest poważna chrona z dobrze nam znanych powodów, nie

wolno stanu tego pogarszać przez nieodpowiednie ustosunkowanie ilości sił roboczych do rozmiaru obecnego naszego rynku pracy. Jakkolwiek więc mało robotników zajętych jest w przemyśle i przy robotach rolnych, to jednakowoż dopiero w miarę reorganizacji i wzrostu przedsiębiorczości przemysłowej i rolniej będziemy mogli angażować do pracy nowe siły robotnicze, żeby uchronić się od niebezpieczeństwa za szybkiej i za wielkiej podoży rąk roboczych.

Niesamprzód winniśmy, zredukowany w pewnej części pracę krbiącą — plisz słuchanie p. S. Hejpa w „Kurjerze Porannym” — zdemobilizować tych żołnierzy, których jako potrzebnych dla przedsiębiorstwa reklamować będą zarządy zakładów przemysłowych lub na ich żądanie isby handlowe, przemysłowe, rzemieślnicze i rolnicze.

Przy demobilizacji resługują na uwzględnienie mianowicie przemysły najbardziej potrzebne dla rozwoju gospodarczego kraju. Nadmierna liczba pracujących obniża płace i psuje rynek pracy. Chodzi tu o unormowanie zarobków, stosownie do cen na rynku towarowym, czyli do wymagań tak zw. minimum egzystencji. Nadmiar rąk do pracy stwarza bezrobocie i zmniejsza konsumpcję artykułów pierwszej potrzeby, w kon-

sekwencji zaś zmniejsza się krajowa produkcja.

Za sprawą demobilizacji jest ściśle związana kwestja wyposażenia kalek wojennych w formie renty, uwzględniającej mniej lub więcej straty, jakie kaleka ponosi z powodu niemożności wykonywania swojego zajęcia cywilnego. Ponieważ te renty pochłoną ogromne sumy pieniędzy, a z drugiej strony ze względu na to, iż należy się im na przysporzeniu krajowi rąk roboczych na czas rozkwitu gospodarczego, państwo winno roztaczać jaknajrozkliwszą pieczę nad wyłączeniem rannych i umiłowieniem im zawodowej pracy. Ważną rolę przy wykonywaniu pracy naszymi kalekami wojennymi odegra państwowe biura pośrednictwa pracy, które będą uwzględniały nie tylko przygotowanie i życzenia patentów, lecz również baczyc, żeby zawody, już i tak przepięknie, nie przeciąć nowym dopływem sił.

W sprawie odpowiedniego zatrudnienia kalek wojennych są silnie zainteresowane także organizacje chlebowadawców i szerszenia pracodawców. Jednym z najbardziej sprzecznych punktów pomiędzy tymi dwoma obosami w kwestji kalek, jest sprawa tymczasowego wynagrodzenia kalek. Robotnicy żądają dla kalek w znacznej części płacy, wyznaczonej taryfą dla

wszystkich innych pracowników, natomiast przedsiębiorcy już podczas wojny usłowiali płacić kalekom w ten sposób, że renta i zarobek razem wzięwszy, stanowiły sumę odpowiadającą wysokości płacy reszty robotników. Nie potrzeba nadmienić, że istnieje pewne wątpliwość co do wynagrodzenia kalek w pełnej wysokości przepisów tarylowych narówni z robotnikami zdrowymi i silnymi.

Do szybkiego rozwiązania tego zagadnienia winny przystąpić władze rządowe w porozumieniu z odnośnymi organizacjami, ponieważ jest to problem wysoce społeczny i zarazem ogólnie ekonomiczny, równorzędny z racjonalnym zaprowadzaniem kas chorych i zabezpieczeniem przysusowem od kalectwa i starości.

Wogóle akcja demobilizacyjna powinna odbywać się równolegle z dokładnym badaniem potrzeb przemysłu i rolnictwa w zakresie zapotrzebowania pracy, dokonywanem przy udziale odpowiedzialnych organizacji społeczno-gospodarczych, jak związków zawodowych z jednej strony, towarzysztw zaś przedsiębiorców, organizacji ziemian i gmin — z drugiej. Wtedy tylko demobilizacja ta sprawdzi skutki, jeżeli po niej oczekujemy — mianowicie wzrostu z pomnożeniem liczby rąk do pracy należyte ich użycie i zwiększenie pro-

Przez ogłoszenie zwolnień nowych roczników witano z radością przez społeczeństwo jako powrót do normalnych stosunków społecznych, stanęliśmy wobec jednego z najpoważniejszych zagadnień państwowych i gospodarczych, jakim jest demobilizacja. Zegadnienie to obecnie sprowadza się w pierwszym rzędzie do przystosowania sposobu i tempa demobilizacji do potrzeb polskiego rynku pracy w przemyśle i rolnictwie.

Dla młodzieży dozwolone.

Teatr PARYSKI

ul. Panny Marji № 19.

PROGRAM:

od wtorku 19 do piątku 22
Kwietnia 1921 r. włącznie.

Cykl obrazu ze słynnym artystą holenderskim niezrównanym w atrakcjach i bajecznej sile, nadzwyczajnej zręczności, szalonej odwadze
Dramat w 6-ciu wielkich częściach przynosi widza z krainy cudownej Holandji, Szwecji i Norwegji a całość trzyma widza w napięciu do ostatniej chwili.

Harry Peel'em

Uwaga: Początek każdego seansu o godz. 5, 7 i 9-ej wieczorem

Teatr „ODEON”.

Sensacja!

Tylko trzy dni!

Sensacja!

Niezwykły dramat w 4-ch olbrzymich aktach.
W roli głównej znana ze swej gry

Widma Przeszłości Ewa Dorington

Nad program Przegląd Wszechwiatowy (ilustracja chwili bieżącej na całym świecie) Między innymi oraz Zamek w Schweincingen (Badenja) Podróżnicy.

Górny Śląsk Kopalnie, mycie, sortowanie i transportowanie węgla i

Dr. Stefan Purski
choreby skórne i weneryczne
godziny przyjęć do 10 rano i od 3-7.
Kilkińskiego № 4.

Hurtowy skład towarów chemicznych i garbników

prosi o nadesłanie ofert na chemikalia, farby i inne artykuły, potrzebne do fabrykacji SKÓR chromowych etc., etc.
WILNO, ul. Rudnicka № 2.
Dom handlowy „LABOR”.

440 mk. Cisowski 480 mk. Szewczyk 480
Gajes 480 mk. Lastowski 415 mk. Bedn
kiewicz 410 mk. Maloc 410 mk. Selen
400 mk. Kempinski 400 mk. Korzec 375
Wl darczyk 350 mk. Andryszewski 350
Stryjewski 350 mk. Klamski 300 mk. S
kowskowi 300 mk. Fedesak 300 mk. S
berski 300 mk. Bielecki 200 mk. Kaz
czyk 200 mk. Pabjan 350 mk. Srań Og
wa Ochotni za „Huty Częstochowa” w
kowie: Krasiński 2.0 mk. Mikolajewi
mk. Mosny 100 mk. Kempinski 100
Brzozka 100 mk.
Na święcone dla żołnierza
Urządnic i maistrów Huty „Czę
stochowa” mk. 11.287.50.
Na Samopomoc Żyd. Gimm. 20mk.
Klasa V i II żydowski Gimm. 10mk.
Go dla uroczystości pamięci ojca kolista
Güllich mk. 658.

Dr. Wl. Kahl
choreby kobiece, akuszeria,
wewnątrzna
Przyjmuje od 2-ej do 5-jej
ul. Dobrewolskiego 6 (dokoła) II piętro.

Kuksz i Wańkiewicz BIURO TECHNICZNE

Warszawa, Leszno № 25,
Telefon 630 (dawny).
Sprzedaż wszelkich artykułów technicznych oraz Produktów
Olejów Mineralnych Tow. „Karpata” poleca:
Benzynę: motorową, (automobilową, lotniczą, dla plugów motorowych i
innych silników spalikowych).
Naftę do lamp (naftowo-żarowych).
Oleje gazowe (ropę do silników).
Oleje od najtańszych wrzecionowych do najcięższych maszynowych.
Oleje cylindrowe (specjalność dla pary przegrzanej marki B).
Wazelinę wszelkiego rodzaju dla celów technicznych i leczniczych i
Parafinę wysoko krzepnącą dla celów przemysłowych oraz dla wyrobów
świec.
Smary do wozów, rzemieni i wałców.

Dr. J. Fajman
b. Asystent Kliniki Chirurgicznej
Prof. Reizera
Specjal. Choreby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 4-jej do 7-jej
ul. Piłsudskiego 9 (Dokąd) II piętro.

Michał Grojnowo
ul. Panny Marji 10
Telefon 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz.

Obwieszczenie.
Do rejestru Handlowego działu A. Sądu
Głównego w Częstochowie, włączono następujące firmy:

Dnia 9 lipca 1920 r.
Pod Nr. 1614. Firma Izrael-Jakob Szwarz. Drobny handel torebek, papieru i tektury w Częstochowie, Nadzeczna 84. Istnieje od 26-go kwietnia 1920 r. właściciel Izrael-Jakob Szwarz, Częstochowa, Nadzeczna 84.
Pod Nr. 1615. Firma Tobiasz-Mejlech Zylberberg. Handel skórami w Częstochowie, Senatorska 16. Istnieje od r. 1919. właściciel Tobiasz-Mejlech Zylberberg, Częstochowa, Senatorska 16.
Pod Nr. 1616. Firma Jakob Sandler. Handel towarami zielonymi i rzemieniami w Krzepicach, Rynek 19. Istnieje od r. 1899. właściciel Jakob Sandler, Krzepice.
Pod Nr. 1617. Firma Wigdor Grybbaum. Handel skórami i przybarami szewskimi w Częstochowie, ul. Strazińska 13. Istnieje od 17 marca 1920 r. właściciel Wigdor Grybbaum, syn Chaima, Częstochowa, Strazińska 13. Istnieje od r. 1919. właściciel Jakob Frydman, przed notariuszem Roesslerem w Częstochowie za Nr. rep. 614 między Grybbaumem, a tegoż żoną Esterą Frejndą z Nowaków ustanowiono wyłączność majątku osobistego małżonków, oraz wspólność majątku.
Pod Nr. 1618. Firma Jozek Zajdman. Handel młkiem i masłem w Częstochowie, ulica Strazińska 6. Istnieje od r. 1917. właściciel Jozek Zajdman, syn Chaima, Częstochowa, Strazińska 6.
Pod Nr. 1619. Firma Jakob Frydman. Handel mięsem w Częstochowie, Targowa 4. Istnieje od r. 1919. właściciel Jakob Frydman, syn Herka, Częstochowa, Targowa 4.
Pod Nr. 1620. Firma Berck Wejchman. Drobny handel mięsem w Częstochowie, ulica Targowa 4. Istnieje od r. 1900. właściciel Berck Wejchman, Częstochowa, Targowa 4.
Pod Nr. 1621. Firma Abram Fajper. Handel czapkami i kapelusznymi w Częstochowie, Stary Rynek 31. Istnieje od r. 1880. właściciel Abram Fajper, syn Izraela, Częstochowa, Stary Rynek 31.
Pod Nr. 1622. Firma Marja Ejszkiewicz. Handel wyrobami tytoniowymi w Częstochowie, ul. Panny Marji 48. Istnieje od r. 1919. właścicielka Marja Ejszkiewicz, córka Herziel-

ka, Częstochow, ul. Dąbrowskiego 8.
Pod Nr. 1623. Firma Wolf Bendyk. Drobny handel spżyżyczy i wyrobami tytoniowymi w Krzepicach. Istnieje od r. 1908. właściciel Wolf Bendyk, syn Moszka, Krzepice.
Pod Nr. 1624. Firma Jozek Danczygier. Handel owocami i wiozyczyną na rynku w Częstochowie. Istnieje od r. 1917. właściciel Jozek Danczygier, syn Izora, Częstochowa, Senatorska 28.
Pod Nr. 1625. Firma Ruchla Gold. Handel garbkami i tregami w Częstochowie, ul. Wieńska 19. Istnieje od r. 1917. właścicielka Ruchla Gold, Częstochowa, ul. Wieńska 19.
Pod Nr. 1626. Firma Wolf Landau. Handel cukierkami własnego wyrobu w Częstochowie, ul. Warszawska 33. Istnieje od r. 1913. właściciel Wolf Landau, syn Hendla, Częstochowa, ul. Warszawska 33.
Pod Nr. 1627. Firma Moszek Bida. Sprzedaż mięsa w Częstochowie, ul. Panny Marji 26. Istnieje od r. 1919. właściciel Moszek Bida, syn Abryma, Częstochowa, Targowa 13.
Pod Nr. 1628. Firma Jankiel Zalcberg. Handel bielizną i manufakturą w Częstochowie, Targowa 13. Istnieje od r. 1915. właściciel Jankiel Zalcberg, Częstochowa, Targowa 13.
Pod Nr. 1629. Firma L. E. Broniowski. Sklep galanterijny i zrbewek w Częstochowie, ul. Panny Marji 6. Istnieje od r. 1881. właściciel Ludwik Broniowski, syn Eljasza, Częstochowa, ul. Panny Marji 6. Interwencja przedsiadnia, udzielana 27 lutego 1920 r. w Łodzi przed notariuszem Żywiecskim, między Ludwikiem Broniowskim, a jego żoną Cynią z Rappaportów ustanowiono wyłączność majątku osobistego małżonków.
Dnia 10 lipca 1920 r.
Pod Nr. 1630. Firma Mejer Kratzer. Handel spżyżyczy, białą, natę, męzuchy i towary kolonialne w Częstochowie, Stary Rynek 8. Istnieje od r. 1916. właściciel Mejer Kratzer, syn Ika Berka, Częstochowa, Stary Rynek 8.
Pod Nr. 1631. Firma Tobiasz Weltman. Drobny handel kartkami i owocami w Czę-

stochowie, Stary Rynek 22. Istnieje od r. 1917. właściciel Tobiasz Weltman, syn Lewka, Częstochowa, Stary Rynek 22.
Częstochowa, dn. 6 kwietnia 1921 r.
Sędzia Rejestrowy: Ostrowski
P. o. Sekretarza W. Wolniak.

OFIARY

Ofiary złożone w Adm. „Gońca Częstochow.”
Na Szatanar 27 pp.
Chrym wski Józef 25 mk. Jank-Bębicki 100 mk. Golin 1000 mk. Beremienie jako kara 50 mk. Prząd. Czajewski 20 mk.
Na zdemobilizowanych żołnierzy.
Kajalaki Polak, kapr. B. Z. 7 psc. 40 mk. Bogaj Wl. 10 mk. 9-ciu żołnierzy B. Z. 7 p. a. p. 165 mk. Z trzedstawienia smator. urzadz. przez Taj. hma i Stasińskiego we wal Grabowski 1700 mk. Stow. Spz. 2. „Podpora” w Kraspolach z zysów ogólnego zarzania 5000 mk. Skowronski Piotr 15 to mies. pensja zastępcy burmistrza m. Krzepic 875 mk. kan. Fedstawki i Tusk Anie-drzej 40 mk. Igacy Skwreczek i Krasiepi 100 mk. Bator J. 500 mk. Klekot Wl. B. Z. 7 psc. 20 mk. Król Br. B. Z. 7 rep. 20 mk.
Na Bibliotekę Im. Jabłońskiego.
Lewa Ska 200 mk. Beremienie 100 mk. Marja Żelazkowa 100 mk.
Na Czerwony Krzyż
Borsyński Salomon w spr. A. C. 229 | 21 100 mk.
Na Płebczyk.
Pracownicy telegrafu kolejowego 804 mk. Żelazkowski Hl. 50 mk. Pala J. 100 mk. Dyrektor Huty „B. Hentke” B. Kamirski 1000 mk. Urzędnic i maistrów Huty „B. Hentke” 22085 mk. Urzędnic i sztygarze kopalni „B. Hentke” 7150 mk. Pracownicy warsztatu mechanicznego oddziału „Walcownia” w Rakowie: Mosny 500 mk. Gosowski 500 mk. Herbatyajt 500 mk. Gap 500 mk. Brus 450 mk. Klamski 450 mk. Sela-

Jeszcze tylko do środy

właźnie może każdy wykorzystać kupując wszelkie bryty, kretony, emalii, glądki i kolory, płótna Włodzawskie i inne, welay na paliki i palochy, chustki, kapy, firanki i różne inne towary po znacznie niższej cenie czyli taniej niż w Warszawie i Łodzi u
J. Książkięgo
Kofciuszki 10-a w podwórzu
Telefon 3-18.

Najkorzystniej dla wszystkich ogłaszać się w „Gońcu Częstochowskim”.

Akuszorka SZRAMOWA z Krak. dyplomem przyjmuje parły u-ozdole porad. ul. Kofciuszki 46, II piętro.

Dom

piętnowy wśródmied-
do sprzedania ul. św. Barbary 11 m. 1

Do sprzedania

szala, cena przystępna, ul. Jassa 21 m. 19

Stroiciel

fortepianu i planin przy muze strojenia i reperacje po cenach przystępnych ul. Strazińska 14 mieszkan. 13 Deglar

Wakują

posady ochrania-
Osoby posiadające powiadomienia kwalifikacyjne mogą zgłaszać od godz. 9 rano do popoł. do kancel. przy Sądzie w Częstochowie. ul. Gen. Dąbrowskiego 4